

Lappeenrannan talous

Kaupunginsihteerien tapaaminen

25.11.2021

Talous- ja rahoitusjohtaja Jari Iskanius

Johdanto

- Kuntatalouden näkymät syksyllä 2021 poikkeuksellisen epävarmat
 - Epävarmuutta aiheuttavat erityisesti meneillään olevat suuret **hallinnon uudistukset, joiden rahoitusvaikutukset kunnille ovat epäselvät**
 - Covid19-pandemian vaikutukset talouteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä ovat osin epäselvät
 - Huolestuttava väestökehitys ja samaan aikaan suuret investointitarpeet yritettävä yhteensovittaa
 - Alueelliset erot väestökehityksessä ovat erittäin suuria

TULOSLASKELMA 2022-2025

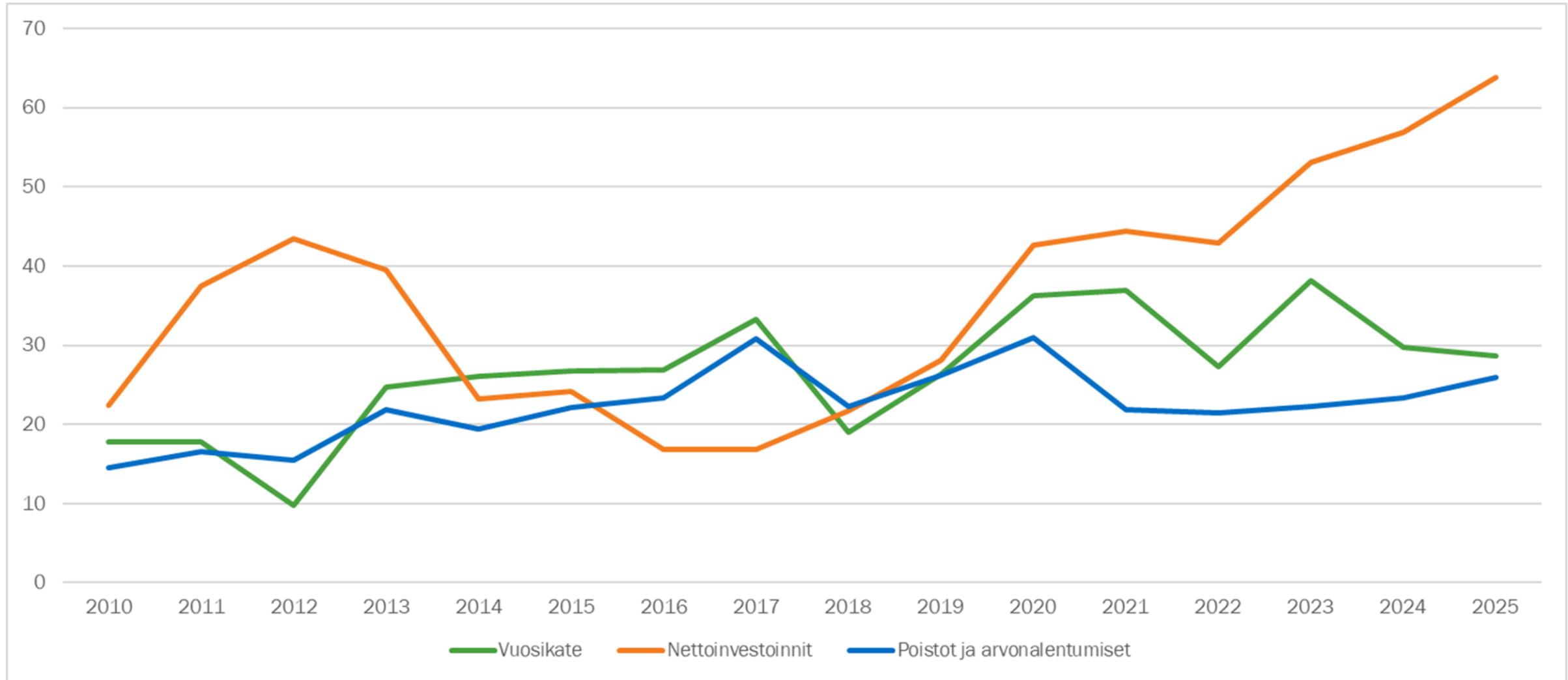
Miljoonaa euroa	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 22-25
Toimintakate	-432,7	-157,7	-159,1	-160,9	-910,3
Verotulot	322,0	175,5	169,2	170,5	837,2
Valtionosuudet	131,0	14,0	13,7	13,5	172,2
Rahoitustuotot ja -kulut	7,0	6,3	6,0	5,5	24,8
Vuosikate	27,3	38,1	29,8	28,6	123,9
Poistot	-21,5	-22,3	-23,3	-25,9	-93,0
Tilikauden tulos	5,8	15,8	6,5	2,7	30,9

INVESTOINNIT JA RAHOITUS 2022-2025

Miljoonaa euroa	KS 2021*)	TA 2022*)	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 22-25
Tulorahoitus	9,1	18,3	36,6	28,3	27,1	110,4
Investoinnit						
Aineeton omaisuus	0,3	0,4	1,3	1,2	0,2	3,1
Maan hankinta ja kunnostus	1,9	2,8	1,4	2,1	1,4	7,7
Kadut, puistot, torit, hulevesi	6,9	7,3	7,2	7,3	7,2	29,0
Elinkeinopoliittiset infrahankkeet	1,8	3,4	0,1	0,1	0,1	3,5
Liikuntapaikkojen rakentaminen	0,9	1,3	1,3	0,7	0,7	4,1
Koneiden ja kaluston hankinta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	2,8
Uusien rakennusten varustaminen	3,3	0,5	1,3	3,4	0,6	5,8
Pelastuslaitoksen hankinnat	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Talonrakennus	29,5	26,6	39,9	41,4	52,9	160,7
Omaisuuksien myyntitulot	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-8,0
Investoinnit, netto yhteensä	43,5	40,9	51,1	54,9	61,8	208,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	-34,5	-22,6	-14,5	-26,6	-34,7	-98,4
Velkojen lisäys (+), vähennys (-)	34,5	30,2	14,5	26,6	34,7	106,0

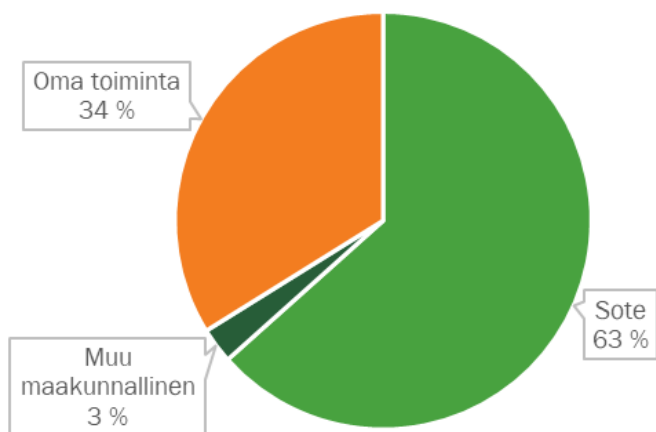
*) Huomioitu siirtyvien investointien vaikutus

VUOSIKATE, INVESTOINNIT JA POISTOT

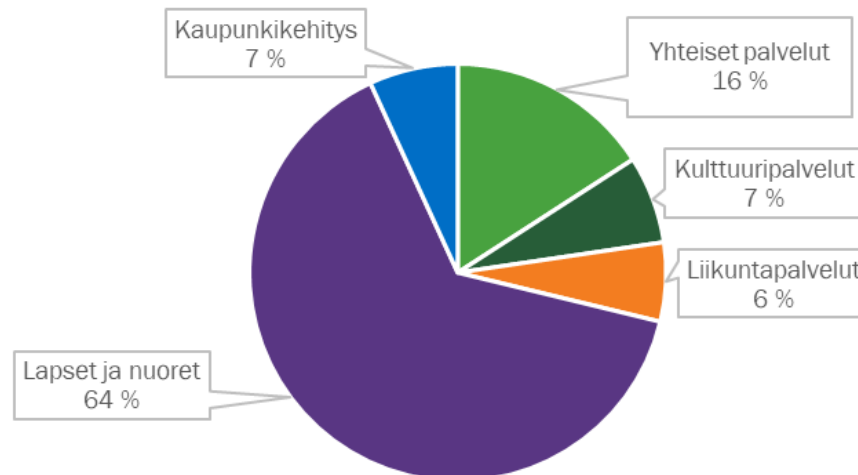

Nettomenojen jakauma

Oman ja maakunnallisen toiminnan suhde

Oman toiminnan jakauma

Vuodet 2022-2023: Rahoitukselliset ongelmat ja vaikutus kuntatalouteen

- Ongelmat ovat kytköksissä hyvinvointialueiden lainsäädäntöön
 - Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden päästä, mutta **uudistuksen vaikutukset kunnille ovat vielä tässä vaiheessa epäselvät**
 - Kuntien rahoituslaskelmat päivitetään seuraavan kerran keväällä 2022, mutta laskelmat ovat vaihdelleet erittäin paljon todennäköisesti covid19-pandemian kustannus- ja avustusvaikutusten takia
 - **Kuntien valtionosuuksiin kohdistuu jatkossa leikkauspaine, jos hyvinvointialueiden rahoitus osoittautuu riittämättömäksi**
 - Oletus perustuu siihen, että valtionosuusrahoitus pysynee samalla tasolla pitkällä aikavälillä

Vuodet 2022-2023: Rahoitukselliset ongelmat ja vaikutus kuntatalouteen

- Covid19-pandemian jälkihoitoon panostaminen kertaluonteisesti vaikeaa
 - Uudistuksen rahoitusmalli vaikeuttaa merkittävästi kuntien kertaluonteisia panostuksia sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin
 - Rahoitusmallin takia kertaluonteiset panostukset jäävät kunnalle pysyväksi valtionosuusheikennykseksi

Työllisyyspalveluiden siirto kunnille 2024

- Rahoitusvaikutukset kunnille ovat epäselvät
 - Lappeenrannan osalta paine tulee palkkatukityöllistämisestä
 - Rahoitusmallin tulee ottaa huomioon kuntien kantokyky ja suhdannevaihteluiden kerrannaisvaikutukset kuntatalouteen
 - Kriisin tai matalasuhdanteen aikana työttömyyden kustannukset nousevat samaan aikaan kuin verotulot laskevat

Asukasluvun kehitys ja investointitarpeet palveluverkkoon

Tilastokeskuksen mukainen väestöennuste: Lappeenranta

MUUTOS YHTEENSÄ 2020-2030 -1 600 (-2,2 %)

**0-14 vuotta:
-1 796 (-18,1 %)**

**15-64 vuotta:
-2 047 (-4,5 %)**

**64+ vuotta:
+2 243 (+12,7 %)**

- Maan tasolla tarkasteltuna väestökehitys näkyy vasta 2030-luvulla, mutta suuressa osassa maata erittäin voimakas väestörakenteen muutos on jo menossa
 - Kuntatalouden haasteena on käytännön mahdollisuudet sopeuttaa palveluita vähenevien valtionosuuksien mukaisesti
 - Sopeutus on kohdistettava lasten ja nuorten ikäluokkiin; miten käy pienten ryhmäkokojen, oppimisvaikeuksien, syrjäytymisen ehkäisyn, lyhyen koulumatkatavoitteen jne. kanssa
 - Samanaikaisesti suurimmat investointitarpeet kohdistuvat koulu- ja

Skenaario tulevaisuuden paikallistaloudesta

Huonoin, mutta täysin realistinen skenaario

- Sote-menojen kasvu vuonna 2022 koko maassa selvästi kovempaa kuin tulopohjan kehitys
- Tämä johtaa kuntien rahoitustasapainon heikkenemiseen
 - Veronkorotuspaine yleistyy
- Hyvinvointialueiden aloitettua valtion tavoitteellinen rahoitustaso ei riitä ikääntyvän väestön palvelutarpeeseen
 - Ratkaisu A: Maakuntaverot
 - Johtaa suuressa osassa maata siihen, että kuntalaisten kokonaisveroaste kasvaa
 - ”Paikallisveroaste” maan sisällä eriytyy entistä suuremmaksi
 - Ratkaisu B: Valtionosuusperusteiden muuttaminen
 - Kuntien peruspalvelujen valtionosuusperusteita muuttamalla valtionosuuksia ohjautuu aiottua suurempi osuus hyvinvointialueille
 - Kunnallisveroon kohdistuu korotuspaine